

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 364

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1.Όπως Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6370/251/11.7.2022 Ερώτηση και Α.Κ.Ε.με θέμα:

«Καμμία ενημέρωση για την έκταση και το μέγεθος της πυρκαγιάς στον αρχαιολογικό χώρο των Πορτών Αχαΐας και τον παραδοσιακό ελαιώνα της Άμφισσας που περιβάλλει τον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών »

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6370/251/11.7.2022 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων των Βουλευτών κ.κ. Αθανασίας Αναγνωστοπούλου, Αλέξανδρου-Χρήστου Αυλωνίτη, Άννας Βαγενά - Κηλαηδόνη, Σωκράτη Βαρδάκη, Γεώργιου Βαρεμένο, Χριστόφορου Βερναρδάκη, Καλλιόπης Βέττα, Χρήστου Γιαννούλη, Ιωάννη Γκιόλα, Κωνσταντίνου Ζουράρι, Διονυσίου Καλαματιανό, Χαρούλας Καφαντάρη, Κυριακής Μάλαμα, Κωνσταντίνου Μάρκου, Ιωάννη Μουζάλα, Αικατερίνης Νοτοπούλου, Μαρίας - Ελίζας(Μαριλίζας) Ξενογιαννακοπούλου, Αθανασίου Παπαδόπουλο, Παναγιού(Γιώτας) Πούλου, Ιωάννη Ραγκούση, Ιωάννη Σαρακιώτη, Παναγιώτη Σκουρολιάκο, Ελλισάβετ(Μπέττυς) Σκούφα, Ολυμπίας Τελιγιορίδου, Σωκράτη Φάμελλο, Νικολάου Φίλη, Θεανώ Φωτίου, Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη και Ραλλίας Χρηστίδου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η εικόνα που παρουσιάζεται από τους κ.κ. Βουλευτές στην παρούσα Ερώτηση ουδεμία σχέση έχει με την πραγματικότητα. Για άλλη μία φορά γίνεται προσπάθεια διαστρέβλωσης της αλήθειας για την εξυπηρέτηση μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων. Ειδικότερα:

1. Αρχαιολογικός χώρος Δελφών και Ελαιώνας Άμφισσας

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, δεν επλήγη ο ελαιώνας των Δελφών από την πυρκαγιά της 4ης Ιουλίου 2022. Η πυρκαγιά επεκτάθηκε σε ελαιοκτήματα στην κοιλάδα της Άμφισσας, και συγκεκριμένα στην περιοχή της Αγ. Παρασκευής, σε απόσταση περίπου 5 χλμ. από την πόλη της Άμφισσας, απέναντι από τον οικισμό του Σερνικακίου και 20 χλμ. από τον οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο των Δελφών. Τμήματα των ανωτέρω κτημάτων εμπίπτουν στην Ζώνη Α' και στη Ζώνη Β' Απολύτου Προστασίας του Δελφικού Τοπίου (ΦΕΚ 133/ΑΑΠ/27-4-2012, ΦΕΚ 141/ΑΑΠ/19-4-2007 και ΦΕΚ ΑΑΠ/147/2-5-2012), εντούτοις αποτελούν ιδιοκτησίες ιδιωτών, και, ως εκ τούτου, ο καθαρισμός τους αποτελεί ευθύνη των τελευταίων. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ απευθύνθηκαν στον Δήμο Δελφών και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας για την κατά αρμοδιότητα συνδρομή τους.

Σχετικά με τη λήψη μέτρων πυροπροστασίας του Ελαιώνα Άμφισσας, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, έχει εκπονήσει ήδη από το 2020 και έχει επικαιροποιήσει το 2022 το «Εγχειρίδιο Μνημονίου Ενεργειών για την Αντιμετώπιση Κινδύνων από την Εκδήλωση Πυρκαγιών στον Αρχαιολογικό Χώρο, στο Μουσείο Δελφών και στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Άμφισσας, σε εναρμόνιση με το Γενικό Σχέδιο «ΙΟΛΑΟΣ».

β) Σε συνέχεια της από 19.12.2021 Απόφασης Συγκρότησης Ομάδας Εργασίας για την εκπόνηση συνολικού σχεδίου πυροπροστασίας της περιοχής του Ελαιώνα Άμφισσας (αρ. πρωτ.

ΥΠΠΟΑ/5259/05/01/2022), μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, εκπρόσωποι του ΥΠΠΟΑ συμμετείχαν στην διατύπωση του σχεδίου πυροπροστασίας του Ελαιώνα, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο τ.έ. Στο σχέδιο προβλέπονται βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα πυροπροστασίας. Μεταξύ άλλων, προβλέπονται ο καθαρισμός των ελαιοκτημάτων με ευθύνη των ιδιοκτητών έως την 1η Μαΐου κάθε έτους, η μέριμνα του Δήμου Δελφών για την βελτίωση και συντήρηση των αγροτικών δρόμων και η συντήρηση των υδροστομιών, ο άμεσος καθαρισμός με την ευθύνη του ΤΟΕΒ όλων των αυλάκων από την ετήσια αυτοφυή εδαφιαία βλάστηση και από τα ξηρά χόρτα, πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, ο άμεσος καθαρισμός, με ευθύνη της Π.Ε. Φωκίδος και του Δήμου Δελφών, πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, των πρानών και ερεισμάτων του εθνικού οδικού δικτύου και του αγροτικού οδικού δικτύου από τα ξηρά χόρτα, όπως απορρέει από την ισχύουσα νομοθεσία, ο άμεσος καθαρισμός με την ευθύνη της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., της ΑΔΜΗΕ Α.Ε και της ΔΕΗ Α.Ε. των ξηρών χόρτων και τυχόν κλαδιών δέντρων που βρίσκονται κοντά στα σημεία διέλευσης και ζεύξης του εναερίου δικτύου, καθώς και η τήρηση των μέσων πυροπροστασίας στις λοιπές εγκαταστάσεις που διατηρούν εντός του παραδοσιακού Ελαιώνα, η μελέτη και διαχειριστική ενσωμάτωση της κατασκευής μόνιμου πυροσβεστικού δικτύου με πυροσβεστικές λήψεις-πυροσβεστικά υδροστόμια για χρήση από την Πυροσβεστική Υπηρεσία στο πλαίσιο του Αρδευτικού έργου του Ελαιώνα.

γ) Στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας του ΥΠΠΟΑ και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων στο ευρύτερο περιβάλλον αυτών και σε συνεργασία με την Πυροσβεστική, ζητήθηκε η συνδρομή της Περιφέρειας Φωκίδας και του Δήμου Δελφών στην οργανωμένη λήψη μέτρων πυροπροστασίας του Ελαιώνα της Αμφισσας.

2. Πόρτες Αχαΐας

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Αχαΐας, την Κυριακή 03-07-2022 και γύρω στις 16:15, μεγάλη δασική πυρκαγιά έπληξε την ευρύτερη περιοχή στις Πόρτες Αχαΐας, η οποία ξεκίνησε μετά τη λήξη του ωραρίου και την αποχώρηση του αρχαιοφύλακα του αρχαιολογικού χώρου. Εκπρόσωποι της Εφορείας διενήργησαν αυτοψίες στον χώρο την ίδια ημέρα, καθώς και την επομένη, και αντίστοιχα ενημερώθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο η υπηρεσιακή και πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΟΑ για το γεγονός και την επικρατούσα κατάσταση στον αρχαιολογικό χώρο, από την Διευθύντρια και τον αρμόδιο Τμηματάρχη.

Κατά τις αυτοψίες διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

- Το πευκοδάσος του χώρου έχει υποστεί μεγάλης έκτασης καταστροφή, κυρίως στην υπόροφη βλάστηση. Για το λόγο αυτό εστάλη το με αρ. πρωτ. 319028/05-07-2022 έγγραφο της ΕΦΑ Αχαΐας προς το Δασαρχείο Πατρών, σχετικά με τον έλεγχο, την πιθανή κοπή και απομάκρυνση των επικινδύνων δέντρων.

- Οι αρχαιότητες δεν υπέστησαν ουδεμία φθορά, ούτε οι διαδρομές επισκεπτών, τα καθιστικά του χώρου, ούτε οι σύγχρονες κτηριακές εγκαταστάσεις.

- Το χειροκίνητο σύστημα πυρόσβεσης, που είχε εγκατασταθεί στο χώρο κατά τις εργασίες ανάδειξης και ανακατασκευάστηκε πλήρως τα έτη 2018 και 2019, δεν έχει υποστεί φθορά και όλες οι πυροσβεστικές φωλιές παρέμειναν ανέπαφες, όπως και η δεξαμενή κ.λπ.

- Αντιθέτως τα προστατευτικά στέγαστρα των τάφων υπέστησαν φθορές, με πλήρη καταστροφή της ανωδομής και της κάλυψης, ενώ δεν έχουν υποστεί φθορά και διατηρήθηκαν τα μεταλλικά τμήματα του σκελετού των στεγάστρων, τα οποία όμως χρήζουν συντήρησης.

- Καταστράφηκαν, επίσης, οι ξύλινοι χειρολισθήρες στις διαδρομές επισκεπτών, σε μήκος 120μ.

Τονίζεται ότι οι επανειλημμένοι καθαρισμοί από το προσωπικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αχαΐας της υπόροφης βλάστησης (πευκοβελόνες και χαμηλά κλαδιά δέντρων) στο δασωμένο τμήμα του αρχαιολογικού χώρου των Πορτών συνετέλεσαν στην ελαχιστοποίηση των συνεπειών της πυρκαγιάς. Για λόγους προστασίας των σημαντικών μυκηναϊκών ταφικών συνόλων, η Εφορεία προέβη άμεσα σε έρευνα αγοράς για την αντικατάσταση των κατεστραμμένων τμημάτων των στεγάστρων (συνολικού εμβαδού 224,25 τ.μ.) και των

χειρολισθήρων (μήκους 120μ.). Ήδη υπήρξε η απαιτούμενη χρηματοδότηση για το έργο «Αποκατάσταση των ζημιών των στεγαστρων των μυκηναϊκών τάφων (αντικατάσταση τεγίδων και επικάλυψης, συντήρηση μεταλλικών στηριγμάτων) και των κουπαστών των κιγκλιδωμάτων (μετά της προμήθειας των αντίστοιχων υλικών και την χειρωνακτική απομάκρυνση των καμένων υπολειμμάτων των κατασκευών) που καταστράφηκαν στον Αρχαιολογικό Χώρο Πορτών, Νομού Αχαΐας εξαιτίας της πυρκαγιάς της 3ης Ιουλίου 2022», συνολικού προϋπολογισμού €30.000,00 και οι εργασίες αποκατάστασης των φθορών στον αρχαιολογικό χώρο ξεκίνησαν στις 25.7.2022, ώστε τα προστατευτικά στέγαστρα να είναι έτοιμα στο τέλος Αυγούστου.

Είναι προφανές ότι οι Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ έδρασαν εγκαίρως τόσο προληπτικά όσο και αμέσως μετά το συμβάν. Το Δελτίο Τύπου, στο οποίο αναφέρεσθε, εξεδόθη αποκλειστικά και μόνο με σκοπό την αποκατάσταση της αλήθειας και την αποτύπωση της κατάστασης του αρχαιολογικού χώρου μετά την πυρκαγιά, καθώς υπήρξε έντονη φημολογία από ψευδή δημοσιεύματα περί δήθεν καταστροφής του μυκηναϊκού νεκροταφείου Πορτών Αχαΐας. Προφανώς, τα εν λόγω ψεύδη ασπάζεστε αναφέροντας στην Ερώτησή σας ότι “χρειάστηκε να περάσουν επτά ολόκληρες ημέρες και πολλά δημοσιεύματα στον Τύπο για να αποφασίσει το ΥΠΠΟΑ να βγάλει μία ανακοίνωση προκειμένου να ενημερώσει για το μέγεθος της καταστροφής...”.

Αναφορικά με την θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων απέναντι στις επιπτώσεις της Κλιματικής Κρίσης, σημειώνεται ότι, το Υπουργείο Πολιτισμού από τον Οκτώβριο του 2019 επικεντρώθηκε στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη σύνταξη και εφαρμογή ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης, «Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή». Το σχέδιο του ΥΠΠΟΑ είναι συνδεδεμένο με τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές, με την ανάπτυξη ολιστικών σχεδίων και οι βασικές αρχές του είναι οι ακόλουθες:

- Διαπερνούν όλες τις πολιτικές που διασταυρώνονται με την προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δηλαδή α) του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, β) της προστασίας του περιβάλλοντος, γ) της προσαρμογής και του μετριασμού των επιπτώσεων στην Κλιματική Αλλαγή, δ) της Πολιτικής Προστασίας.
- Το σχέδιο του ΥΠΠΟΑ έχει ορίζοντα υλοποίησης το 2050, με ενδιάμεσους στόχους ανά 5ετία, και δράσεις που έχουν εξειδικευτεί μέχρι το 2030.
- Προβλέπουν την ενσωμάτωση και αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης «Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή» σε νέα δεδομένα για τους κλιματικούς κινδύνους, με ευελιξία και προσαρμοστικότητα.
- Θωρακίζουν τα στοιχεία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής, υποστηρίζοντας και αναδεικνύοντας την αναπτυξιακή διάσταση του Πολιτισμού.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού συνεργάζεται ήδη, με τα συναρμόδια Υπουργεία- Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και με την Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στο πλαίσιο αυτό, στις 29 Δεκεμβρίου 2021, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας με στόχο:

1. Την αναθεώρηση και ενίσχυση των σχεδίων Πολιτικής Προστασίας υπό το πρίσμα των φυσικών κινδύνων, αλλά και αυτών που διαμορφώνονται, λόγω της κλιματικής αλλαγής.

2. Τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού συντονιστικού πλαισίου μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων.

Σε πρώτη φάση η συνεργασία εστίασε στην λήψη προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των επιπτώσεων σε περίπτωση πυρκαγιάς σε επιλεγμένους αρχαιολογικούς χώρους (Αρχαίες Ολυμπίας, Ασκληπιείου Επιδαύρου, Δελφών, Μυκηνών, Μυστρά, Ηραίου Σάμου, Αρχαίες Μεσσήνης, Αφαίας Αίγινας, Επικούριου Απόλλωνα και κάστρου Πλαταμώνα). Η επιλογή τους έγινε κατόπιν συνεργασίας του ΥΠΠΟΑ με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, με βάση τη συνδυαστική εκτίμηση του κλιματικού κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς, της τρωτότητας των χώρων στο συγκεκριμένο κίνδυνο, της υψηλής επισκεψιμότητας και της φιλοξενίας πολιτιστικών εκδηλώσεων κατά τους θερινούς μήνες.

Ως προς τις ειδικότερες ενέργειες στο πλαίσιο του εν λόγω Μνημονίου Συνεργασίας πραγματοποιήθηκαν συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Ολοκληρώθηκε η διενέργεια αυτοψιών στους αρχαιολογικούς χώρους από κλιμάκια του ΥΚΚΠΠ κατά τις οποίες επισημάνθηκε η λήψη συγκεκριμένων μέτρων, η βελτίωση και ενίσχυση υποδομών για την καλύτερη πυροπροστασία των χώρων, ενώ δόθηκαν οδηγίες για τη σύνταξη σχεδίων ασφαλούς απομάκρυνσης των επισκεπτών σε περίπτωση πυρκαγιάς. Με βάση αυτές τις επισημάνσεις οι αρμόδιες κατά περίπτωση Εφορείες Αρχαιοτήτων προέβησαν άμεσα στον προγραμματισμό και την υλοποίηση των βραχυπρόθεσμων απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών και παρεμβάσεων, οι οποίες αφορούν κυρίως σε εργασίες συντήρησης των συστημάτων πυροπροστασίας, διαχείρισης της φυτικής βλάστησης και της φυτικής καύσιμης ύλης εντός των αρχαιολογικών χώρων, καθώς και την προμήθεια πυροσβεστικού εξοπλισμού.
- Ολοκληρώθηκε για όλους τους επιλεγμένους χώρους η σύνταξη σχεδίου ασφαλούς απομάκρυνσης πληθυσμού, καθώς και του εγχειριδίου ενεργειών για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πυρκαγιών στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου «ΙΟΛΑΟΣ».
- Πραγματοποιήθηκαν ασκήσεις προληπτικής απομάκρυνσης των επισκεπτών σε τρεις αρχαιολογικούς χώρους (Επίδαυρος, Αρχαία Ολυμπία, Αφαία Αίγινας) σε συνεργασία των αρμόδιων Εφορειών Αρχαιοτήτων με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (Ελληνική Αστυνομία, ΕΚΑΒ, Δήμους κλπ).
- Το ΥΠΠΟΑ σε συνεργασία με το ΥΚΚΠΠ, ανέπτυξε σχέδια μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παρεμβάσεων για την περαιτέρω ενίσχυση των συστημάτων πυροπροστασίας και τη θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων στον κίνδυνο της πυρκαγιάς.
- Σημαντική συνιστώσα και προτεραιότητα για την αποτελεσματική θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων, αποτέλεσε η υλοποίηση εκτός των περιφραγμένων αρχαιολογικών χώρων, των απαιτούμενων παρεμβάσεων από πλευράς άλλων συναρμόδιων φορέων (Δασαρχεία/ΥΠΕΝ, ΟΤΑ, Περιφερειακές Ενότητες, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης) που αφορούν κατά κύριο λόγο στη διαχείριση της φυτικής βλάστησης. Επισημαίνεται ότι η αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ αφορά στον εντός των περιφράξεων αρχαιολογικό χώρο. Οι εμπλεκόμενοι φορείς της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, ενημερώθηκαν για τα θέματα αρμοδιότητάς τους και για τις ενέργειες που χρειάζεται να υλοποιηθούν και να ενταχθούν με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, στο Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας των αρχαιολογικών χώρων. Για το συγκεκριμένο θέμα, συντονιστικό ρόλο ανέλαβε το Υπουργείο Εσωτερικών ώστε να επιταχυνθούν οι σχετικές ενέργειες. Σε αυτό το πλαίσιο και σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 42212/24.06.2022 Απόφασης (ΑΔΑ: Ψ7ΔΙ46ΜΤΛ6-ΖΥΡ) του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών με θέμα την επιχορήγηση συνολικού ποσού ύψους 5.620.000,00 € σε Δήμους της Χώρας και σε Συνδέσμους Δήμων – μεταξύ των οποίων οι Δήμοι Αρχαίας Ολυμπίας, Ανδρίτσαινας-Κρεστένων, Επιδαύρου, Ανατολικής Σάμου - για την εξειδίκευση και υλοποίηση δράσεων/έργων πυροπροστασίας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Πυροσβεστικές και Δασικές Υπηρεσίες, το ΥΠΠΟΑ, διά των αρμόδιων περιφερειακών Υπηρεσιών του, προέβη σε επικοινωνία με τους αντίστοιχους Δήμους ώστε να συμπεριληφθούν στις δράσεις αυτές οι περιοχές πέριξ των αρχαιολογικών χώρων αρμοδιότητάς τους. Επίσης, βρίσκεται σε εξέλιξη από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και το ΥΠΕΝ η διαδικασία υλοποίησης ειδικών δασοτεχνικών έργων περιμετρικά των αρχαιολογικών χώρων χωρικής αρμοδιότητας των Δασαρχείων Ολυμπίας (αρχαία Ολυμπία), Σπάρτης (Μυστράς), Πιερίας (Κάστρο Πλαταμώνα). Τέλος, ολοκληρώθηκε και έχει δρομολογηθεί η υλοποίηση της μελέτης «Κατασκευή αντιπυρικής ζώνης και εστεγασμένης αντιπυρικής ζώνης στην Αφαία του Δήμου Αίγινας» αρμοδιότητας Δασαρχείου Πειραιά. Η μελέτη έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, την Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Αττικής, τη Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, καθώς και το ΥΠΠΟΑ κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Οι εργασίες δημιουργίας εστεγασμένης ζώνης περιλαμβάνουν αποκλάδωση των πεύκων (και λοιπών

δένδρων), καλλιεργητικές υλοτομίες, απομάκρυνση των ξερών υπολειμμάτων, των κατακείμενων υλικών, των χόρτων και των φρυγάνων και μεταφορά- στοίβαξη των υπολειμμάτων και των λοιπών προϊόντων σε κατάλληλες θέσεις δίπλα από τους δρόμους για να διευκολύνεται ο θρυμματισμός των υλικών καθαρισμού.

- Για το Υπουργείο Πολιτισμού, οι προαναφερόμενες συνιστώσες του εγχειρήματος έχουν ιδιαίτερη σημασία και αποτελούν τον κυρίαρχο πυλώνα για τη θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων αφού ουσιώδες και εν πολλοίς καθοριστικό ζήτημα παραμένει η δασική πυρκαγιά να μην προσεγγίσει τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία.
- Επισημαίνεται ότι η επικέντρωση της συνεργασίας στους παραπάνω αρχαιολογικούς χώρους, δεν σημαίνει ότι οι υπόλοιποι αρχαιολογικοί χώροι στην Ελλάδα στερούνται προληπτικής πυροπροστασίας. Αντιθέτως, σε ετήσια βάση διεξάγονται συστηματικά εργασίες διαχείρισης της βλάστησης (αποψιλώσεις) σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους, από τις αρμόδιες κατά τόπους Εφορείες σε συνεργασία και με τις τοπικές αρχές. Η πρόοδος των εργασιών επιτηρείται από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση μέσω της υποβολής σχετικών αναφορών.
- Η μεθοδολογία που εφαρμόζεται, αλλά και το πλαίσιο συνεργασίας και συντονισμού που διαμορφώθηκε και εφαρμόζεται για τους επιλεγέντες χώρους, θα αποτελέσει το πρότυπο για την εφαρμογή αντίστοιχων παρεμβάσεων θωράκισης και σε άλλους αρχαιολογικούς χώρους. Δεν πρόκειται κατά συνέπεια για μία ευκαιριακή, αλλά για μία δομημένη συνεργασία με προοπτική συνέχειας.

Σημαντική συνιστώσα του εγχειρήματος με πολλαπλασιαστικά οφέλη για το μέλλον, αποτελεί η σταδιακή ανάπτυξη δεξιοτήτων και καλών πρακτικών στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού για τη θωράκιση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων. Παράλληλα στα συναρμόδια Υπουργεία Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, διαμορφώνεται μία νέα κουλτούρα συναντίληψης για τον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, που αποτελεί μείζονα προτεραιότητα και χρήζει εξειδικευμένης προσέγγισης για την θωράκισή του έναντι των κλιματικών κινδύνων.

Τέλος, το ΥΠΠΟΑ έχει εντάξει στο Ταμείο Ανάκαμψης το έργο της αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης με προϋπολογισμό περίπου 32.000.000€, στο οποίο, εκτός από συγκεκριμένες δράσεις που αφορούν στην παρακολούθηση, την ψηφιοποίηση και τον συστηματικό έλεγχο των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, έχουν περιληφθεί έργα αιχμής σε μεγάλους αρχαιολογικούς χώρους της επικράτειας, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι Δελφοί. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εθνικό Αστεροσκοπείο και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι το ΥΠΠΟΑ ασχολήθηκε εγκαίρως με το θέμα της κλιματικής αλλαγής και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την ωρίμανση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης- Πολιτιστική Κληρονομιά και Κλιματική Αλλαγή, με ορίζοντα το 2022, το οποίο εφαρμόζεται ήδη στον τομέα της πρόληψης και της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της Κλιματικής Κρίσης, που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της συχνότητας και της έντασης των ακραίων καιρικών φαινομένων και θέτει νέες προκλήσεις στο εγχείρημα της θωράκισης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τις σχετικές επιπτώσεις. Όσο και αν επιμένετε να αναφέρεσθε σε δήθεν αδράνεια και ανετοιμότητα του ΥΠΠΟΑ και των υπηρεσιακών στελεχών του, η πραγματικότητα σας διαψεύδει για ακόμη μία φορά.

Σε απάντηση του αιτήματος κατάθεσης εγγράφων, κατατίθενται τα ακόλουθα:

1. Το από 29.12.2021 Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

2. Το από 07/07/2022 και με αρ. πρωτ. 327380 Ενημερωτικό Σημείωμα της Διευθύντριας της ΕΦΑ Αχαΐας προς το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

3. Το από 04/07/2022 και με αρ. πρωτ.319028 Έγγραφο της Διευθύντριας της ΕΦΑ Αχαΐας προς το Δασαρχείο Πατρών.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Βουλευτή κα Αθανασία Αναγνωστοπούλου
2. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο-Χρήστο Αυλωνίτη
3. Βουλευτή κα Άννα Βαγενά- Κηλαηδόνη
4. Βουλευτή κ. Σωκράτη Βαρδάκη
5. Βουλευτή κ. Γεώργιο Βαρεμένο
6. Βουλευτή κ. Χριστόφορο Βερναρδάκη
7. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα
8. Βουλευτή κ. Χρήστο Γιαννούλη
9. Βουλευτή κ. Ιωάννη Γκιόλα
10. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Ζουράρι
11. Βουλευτή κ. Διονύση Καλαματιανό
12. Βουλευτή κα Χαρά Καφαντάρη
13. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα
14. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μάρκου
15. Βουλευτή κ. Ιωάννη Μουζάλα
16. Βουλευτή κα Κατερίνα Νοτοπούλου
17. Βουλευτή κα Μαρίζα Ξενογιαννακοπούλου
18. Βουλευτή κ. Αθανάσιο Παπαδόπουλο
19. Βουλευτή κα Παναγιού Πούλου
20. Βουλευτή κ. Ιωάννη Ραγκούση
21. Βουλευτή κ. Ιωάννη Σαρακιώτη
22. Βουλευτή κ. Παναγιώτη (Πάνο) Σκουρολιάκο
23. Βουλευτή κα Ελισσάβετ Σκούφα
24. Βουλευτή κα Ολυμπία Τελιγιορίδου
25. Βουλευτή κ. Σωκράτη Φάμελλο
26. Βουλευτή κ. Νικόλαο Φίλη
27. Βουλευτή κα Θεανώ Φωτίου
28. Βουλευτή κ. Μιλτιάδη Χατζηγιαννάκη
29. Βουλευτή κα Ραλλία Χρηστίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΕΦΑ Αχαΐας
4. ΕΦΑ Φωκίδας
5. ΔΠΚΑ
6. ΔΒΜΑ
7. ΔΜΕΕΜΠΚ
8. ΥΝΜΤΕ Πελοποννήσου